

Ny litteratur

Några aktuella böcker om barn/unga och media

Unge, medier og modernitet – pejlinger i et foranderligt landskab

Kirsten Drotner, København, Borgen, 1999, 279 p., (Skriftserie fra Center for Ungdomsmedier; 5), ISBN 87-21-01100-1.

Unge er mediekulturens pionerer: de er ofte den del af befolkningen, der først og mest kaster sig over det nyeste nye. Denne bog analyserer en række centrale medier og dækker forskellige perioder – fra romantiske tårepersere i mellemkrigstiden til nutidens kult tv-serie *Strengt fortroligt*, radioprogrammet *Tæskeholdet* og internettets virtuelle kultur. Der sættes overalt fokus på, hvordan unge omgås medierna – og på hvordan voksne reagerer med alt fra hån til henrykkelse.

Bogen giver en række kulturanalyser, som for eksempel viser, at Tæskeholdet rykkede mere hos mediefolk over 30 år end hos unge i almindelighed; at piger kan blive internettets vindere, mens drenge stadig hænger fast i computerspillene; at voksne frygter de medier, unge behersker – fra underlødige ugeblade til farlige computerspil og vold på internettet; at Danmarks Radio har spillet en vigtig rolle for dårligt uddannede unge piger, som via radioen har fået “et vindue mod verden”.

Digital barndom

Marit Haldar & Ivar Frønes (ed.), Oslo, Ad Notam Gyldendal, 1998, 208 p., ISBN 82-417-0936-6.

Moderne medier er en central del av moderne barndom. Denne boka handler om forholdet mellom barn og medier – om mediebarndommen. Vi kan ikke forstå mediernes innvirkning på barn uten å forstå barndommen. Å forstå den digitale barndom dreier seg dermed om noe langt mer enn å forstå TV eller datamaskiner – det handler om hvordan barn leser TV, og om hvordan TV-skaperne forestiller sig barnet. Dataspillene er både en felles aktivitet blant mange barn, en del av en teknologi i rivende utvikling, og et drama. Teknologien og medierna påvirker ikke barndommen, de er en del av den. Er den digitale barndom vesensforskjellig fra foreldragenerasjonens barndom – er barna hjelpeløse offer foran skjermene eller mestrer de utfordringene? Denne boka peker på noen tendenser – den presenterer dem, diskuterer og søker analysere dem. Hva vil konsekvenserne bli – er det virkelig noen grunn till bekymring?

Boka inneholder følgende artikler: *Mot en digital barndom. En skisse av fremtidens barndom* (Ivar Frønes), *Medier og fortolkning. Fra tanken om overføring til livsstilsforskning og fleraglig samarbeid* (Anita Werner), *Re-constructing the child audience* (David Buckingham), *Barnets medierte livsverden* (Aud Sissel Hoel), *En generasjon med sesamblikk. Hvordan fire- og seks-åringer gir mening til en fjernsynsfortelling* (Elise Seip Tønnessen), *Reception av en senmodern Törnrosa-saga. Hur 6- och 8-åringar ger mening åt en TV-berättelse* (Ingegerd Rydin), *Mediebruk og skolepult. Hvordan møter skolen den nye medievirkeligheten?* (Ola Erstad), *Är Rambo oskyldig? Om våld i och utanför medierna* (Cecilia von Feilitzen).

Barn og unges fjernsynsverden. Et utviklingsperspektiv

Karin Hake, Oslo, Ad Notam Gyldendal, 1998, 165 p., ISBN 82-417-0895-5.

Denne boken er resultatet av flere års forskning om barn, ungdom og fjernsyn. Hvilke fjernsynsprogrammer fascinerer småbarnet og tenåringene? Hvordan beskrives samspillet mellom fjernsynsskjermen og unge seere? Hva er godt fjernsyn slik barn og unge beskriver det? Dette er noen av de spørsmålene som forfatteren søker å gi svar på.

Forfatteren tar for seg “fjernsynsbarn” i et utviklingsperspektiv, hvilket forhold barn og unge har til fjernsyn. Kvalitative og kvantitative data er satt inn i en utviklingspsykologisk forståelsesramme. En hovedproblemstilling er å undersøke karakteristiske trekk i utviklinga fra Barne-TV-barnet til den unge, “avanserte” fjernsynsseer. Forfatteren vil blant annet bruke barns og unges eget perspektiv for bedre å forstå hvordan barn sjøl opplever fjernsynseing.

Forfatteren mener att norske barn og unges fjernsynsvirkleighet er på flere måter ulik den vi finner i Europa og i USA, og det er derfor viktig å presentere kunnskap om denne.

'Det är bare noget, der er lavet...'. Børn, computerspil, vold og virkelighed

Birgitte Holm Sørensen & Carsten Jessen (ed.), København, Medierådet for Børn og Unge, 2000, 81 p., ISBN 87-987387-3-9.

Rapporten er resultatet af en kvalitativ undersøgelse af børns og unges brug af og holdninger til computerspil med voldsskildringer, som er gennemført i 1999 på baggrund af et kommissorium fra Medierådet for Børn og Unge. Der er mange forskellige slags spil. Drengene spiller mest aktionspil og sportsspil, de kan godt lide seje effekter. Piger kan godt lide spil, hvor man skal finde ting og gøre ting. Næsten alle børn kan bedst lide at spille sammen med andre. Når børn sidder ved computeren, snakker de om spillet. De griner og gyser sammen.

Medierådets rapport, om børns syn på computerspil viser, at børn er gode til at skelne mellem computervold og vold i virkeligheden. De synes at de overdrevne effekter er sjove og forbinder dem ikke med virkelighedens vold. For børn er computerspil netop spil med egne regler.

Tv på tavlen – om børn, skole og medier

Birgitte Tufte, København, Akademisk Forlag, 1998, 205 p., ISBN 87-500-3475-8.

Udenfor den officielle skole eksisterer “mediernes parallelle skole” hvor børn og unge henter en form for viden og kultur, der stadigvæk ligger forholdsvis langt fra den officielle skoles indhold og dannelsesstradition. Hvordan disse to “læresteder” kan komme i dialog med hinander er hovedemnet for denne bog.

TV, video og multimedier er blevet en stor del av hverdagen, ikke mindst for børn og unge. Kultur er idag – for en stor del – elektronisk formidlet kultur, og bogen står ikke længere med selvfølghelighed som det væsentligste medium. Men vad gjør skolen for at følgh med, når det ikke

længere er nok at lære at læse og skrive i traditionel forstand? Hvordan får vi medier og kommunikation ind i skolen som en naturlig del af undervisningen?

Det er nogle af de ting, som Birgitte Tufté sætter til debat i *Tv på tavlen*, som er en bearbejdning og videreudvikling af hendes disputats *Skole og medier* fra 1995.

Monstermassakern – datorspelens lockande värld

Jan Christofferson, Stockholm, Våldsskildringsrådet, 1999, 85 p., (Våldsskildringsrådets skriftserie; 22), ISSN 1102-447X.

Våldsskildringsrådet har gett ut en skrift kallad *Monstermassakern - datorspelens lockande värld*. Skriften är en studie av våldsamma dator- och TV-spel på den svenska marknaden. Studien är den första i sitt slag, då mycket lite forskning hittills bedrivits på området.

I rapporten konstateras att de flesta datorspelen på marknaden inte innehåller våldsskildringar, men att det ändå finns ett flertal spel med inslag av våld. *Monstermassakern* är en genomgång av ett antal spel som innehåller våld, och vilka är representativa för de spelgenrer som allmänt förknippas med datorspelsvåld. Skriften innehåller inga utsagor om våldsamma spels eventuella skadlighet, eftersom det ännu så länge inte finns några forskningsresultat på området. Vad texten framför allt erbjuder är information om hur spelen fungerar, de olika sätt på vilka de kan spelas, vad de innehåller och vad lockelsen med dem är.

Skriften tar också upp de marknadsmässiga förutsättningarna för försäljning av dator- och TV-spel, och i detta sammanhang även de olika åldersmärkningar som konsumenten i dag är hänvisad till.

Barn och konsumtion. En redovisning av femton års svensk forskning

Inga Sonesson, Stockholm, Forskningsrådsnämnden (FRN), 1999, 80 p., (Rapport; 99:6), ISSN 0348-3991.

I rapporten *Barn och konsumtion* beskrivs och analyseras de senaste femton årens svenska forskning på området. Avsikten är dels att identifiera var forskningsfronten går, dels var det finns kunskapsluckor vad gäller barns konsumtion.

Barn och ungdomar är en stor konsumentgrupp, och deras betydelse väntas öka i framtiden. Barn är särskilt utsatta för konsumenter och kan i vissa fall behöva skydd. I tider av snabba samhällsförändringar kan olika konsumentpolitiska beslut ge oväntade effekter på barns utveckling.

Det finns stora skillnader mellan olika barngrupper. Vad vet vi om barnen i konsumtionssamhället, och vad behöver vi veta? Hur skiljer sig flickors och pojks materiella och kulturella konsumtion? Vilka är sambanden mellan barns sociala och etniska bakgrund och deras konsumtion? Hur påverkas de av samhällets ekonomiska politik? Forskningsrådsnämndens utgivning av boken syftar till att påskynda forskningen inom området.

Ytterligare böcker/rapporter om barn/unga och medier återfinns under länderpresentationerna av ny litteratur.

All you want to know about media and culture in Iceland but did not know where to find:

Media and Culture 1999

Media and Culture 1999 is a new publication from Statistics Iceland. The volume presents data on mass media and culture in Iceland, as far back as numerical sources permit, or from the beginning of the 20th century, until the year 1999.

For the first time a statistical publication with a special focus on Icelandic media and culture is now available. A good deal of the material of the book has either not appeared before or has not been easily available.

Media and Culture 1999 presents statistics on books, public libraries, newspapers, periodicals, radio and television, films and cinemas, video, sound recordings, computers and the Internet, telephone, advertising, performing arts, visual arts, music, museums and gardens, and in addition, various international comparisons. There is also information on associations of media people and artists, and rulings of the Icelandic Press Council and cultural funds.

The book is intended to serve as a general reference work as well as a source for researchers, policy makers, and all who seek a better understanding of Icelandic media and culture.

All tables and charts are presented in English.

The publication is edited by Ragnar Karlsson.

Media and Culture 1999 is 295 pp. The book is divided into 26 chapters, totalling 326 tables and 52 graphs and charts.

Price from the publisher is 1.500 ISK (excl. postage).

Media and Culture 1999 can be ordered directly from the publisher:
Website: www.statice.is/
E-mail: statice@statice.is

Media and Culture is also accessible on the website of Statistics Iceland, in PDF-format.
